

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Quick scan natuur

De Tuit

Gemeente Oude IJsselstreek

Datum: 25 maart 2022

Projectnummer: 210112.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	9
2.1	Gebiedsbescherming	9
2.2	Soortenbescherming	10
2.3	Bescherming houtopstanden	10
3	Onderzoeksmethode	12
3.1	Deskundigheid	12
3.2	Definitie product	12
3.3	Werkwijze	12
4	Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten	14
4.1	Ligging beschermde gebieden	14
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	15
4.3	Aanwezigheid houtopstanden	29
5	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	31
5.1	Mogelijke effecten op beschermde gebieden	31
5.2	Mogelijke effecten op beschermde soorten	31
5.3	Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden	37
6	Conclusie	39
6.1	Gebiedsbescherming	39
6.2	Soortenbescherming	39
6.3	Bescherming houtopstanden	40
6.4	Vervolgstappen	40

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Wettelijk kader

Bijlage 2. Foto's van plangebied

1 Inleiding

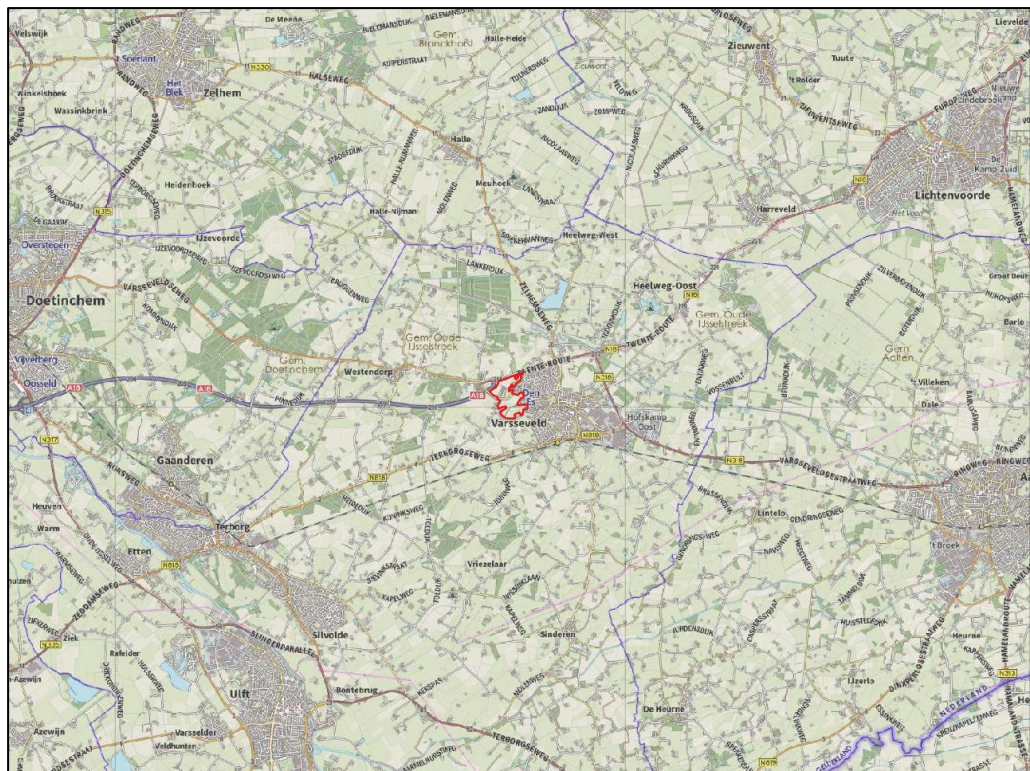
1.1 Aanleiding

De gemeente Oude IJsselstreek is op zoek naar nieuwe woningbouwlocaties in Varsseveld. Een dergelijke geschikte locatie is Varsseveld West. De gemeente wil in dit kader in een vroeg stadium al weten welke wettelijk beschermde natuurwaarden in dit gebied aanwezig zijn, zodat hierop geanticipeerd kan worden en deze waarden ook meegenomen kunnen worden in de toekomstige situatie. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen welke beschermde natuurwaarden niet of mogelijk wel in het plangebied aanwezig zijn en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich ten westen van de kern van Varsseveld (gemeente Oude IJsselstreek, provincie Gelderland). De omgeving kenmerkt zich door agrarische gronden (zuid- en westzijde), de kern van Varsseveld (oostzijde) en de grote wegen A18 en Twente Route (noordzijde). Zie navolgende afbeeldingen voor de ligging van het plangebied.

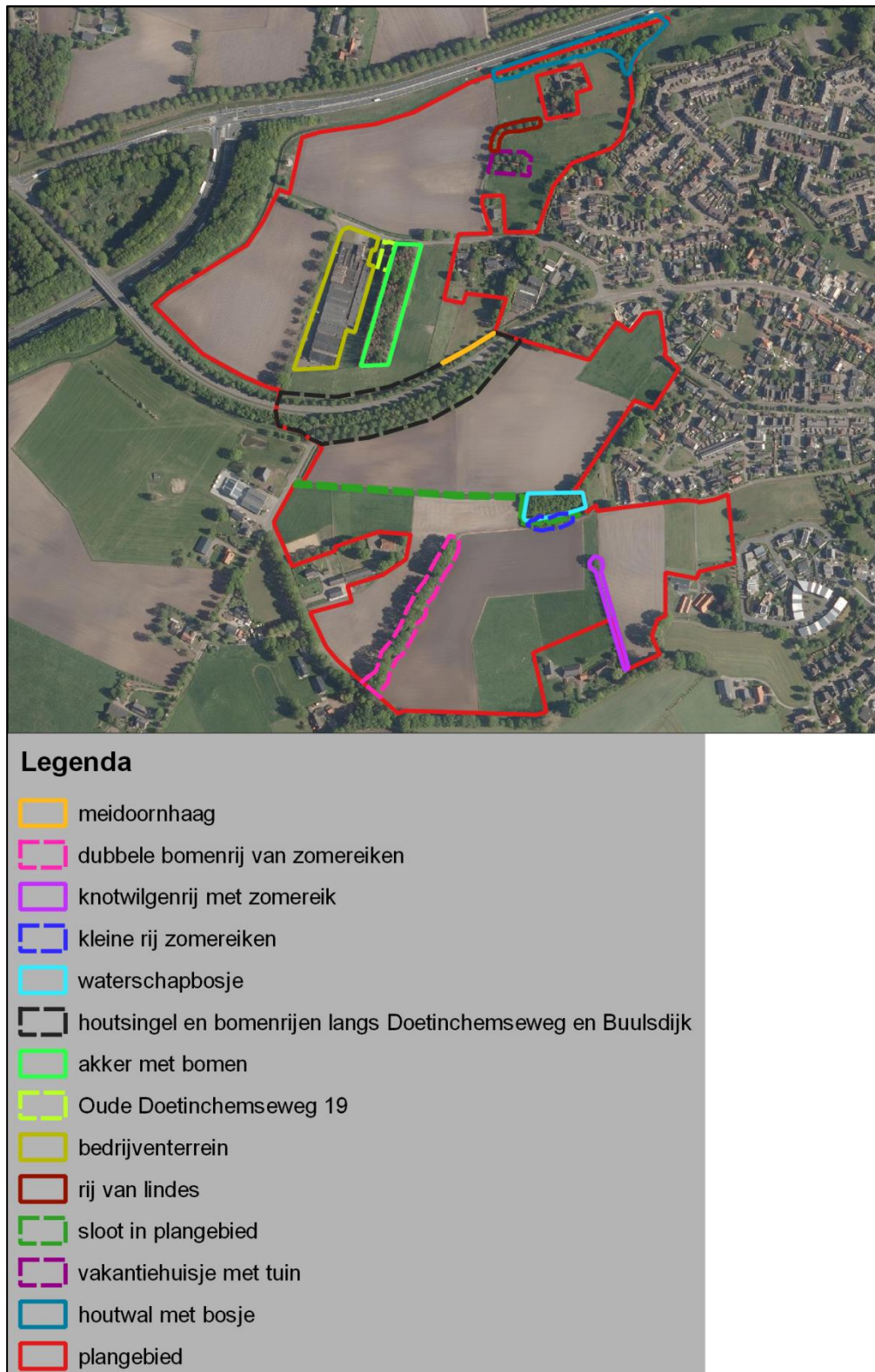

Topografische kaart met de ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Luchtfoto met de ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Op 24 september 2021 heeft een veldbezoek aan de locatie plaatsgevonden. Het plangebied omvat een substantieel deel van het buitengebied rond de kern van Varsseveld. Het terrein is 29,0 ha groot en bestaat grotendeels uit agrarische gronden; zowel (maïs)akkers als weilanden. Daarnaast zijn ook meerdere andere elementen aanwezig. Navolgend is een luchtfoto van het plangebied weergegeven, met daarin de verschillende elementen weergegeven, niet zijnde graslanden en akkers.

In de rest van dit rapport worden de in de bovenstaande genoemde namen ook gebruikt om deze verschillende onderdelen aan te duiden. Hierna worden de verschillende onderdelen kort toegelicht.

Het plangebied bestaat dus grotendeels uit akkers en weilanden. Op de akkers staat maïs. Tussen de meeste akkers zijn geen sloten aanwezig. In het plangebied is één

sloot aanwezig (sloot in plangebied). Direct rond het plangebied zijn er nog meerdere aanwezig. Ten tijde van het veldbezoek stonden deze allen volledig droog. Vaak groeide in de sloten gras.

Helemaal in de noordoosthoek van het plangebied is een klein bosje aanwezig wat naar het westen doorloopt in een houtwal op de grens van het plangebied.

De woning aan de Oude Doetinchemseweg 14 inclusief de gehele tuin behoort niet tot het plangebied.

In het plangebied zijn verschillende bomenrijen aanwezig, namelijk een rij van lindes langs de doodlopende weg richting Oude Doetinchemseweg 14 en de dubbele bomenrij van zomereiken die in het zuidelijk deel van het plangebied van zuidwest naar noordoost loopt. In het zuidelijk deel van het plangebied staat verder nog een kleine rij zomereiken en een knotwilgenrij met een zomereik.

In het noordelijk deel van het plangebied ligt een vakantiehuisje met tuin. Het vakantiehuisje is opgetrokken uit baksteen en heeft een zadeldak van dakpannen. De tuin omvat een gazon met enkele bomen en de rest van de tuin is ook begroeid met struiken en bomen. Tot slot is nog een kippenhok met kippenren aanwezig. Tijdens het veldbezoek waren hierin ook kippen aanwezig.

In het midden van het plangebied is een groot bedrijfsgebouw aanwezig. Een deel van het gebouw bestaat uit twee verdiepingen, maar het grootste deel uit één (hoge) verdieping. Het is opgetrokken uit baksteen. Het gebouw is nog door verschillende bedrijven in gebruik, maar oogt ook enigszins vervallen met kieren en gaten in de muren. Rond het gebouw is buitenruimte aanwezig, die voornamelijk verhard is ten behoeve van parkeren.

Ten noordoosten van dit bedrijfsgebouw is een volledig vervallen bungalowwoning op het adres Oude Doetinchemseweg 19 aanwezig. Het heeft bakstenen muren en een plat dak met een houten dakrand. Grote delen zijn begroeid met klimop. Alle ramen en deuren zijn open/ingegooid. In de woning is ook brand gesticht. De voormalige tuin is volledig overwoekerd en er staan soorten als zomereik, braam, ruwe berk en een conifeer.

Hier ten oosten van is een voormalig bosperceel aanwezig. Op recente luchtfoto's is te zien dat dit geheel begroeid is met bomen. Echter, ten tijde van het veldbezoek oogde het meer als een akker met enkele bomen. Volgens een omwonende zijn recent alle dode bomen er gekapt.

Deels langs de Doetinchemseweg loopt een meidoornhaag op de grens van een weiland en de achterliggende berm.

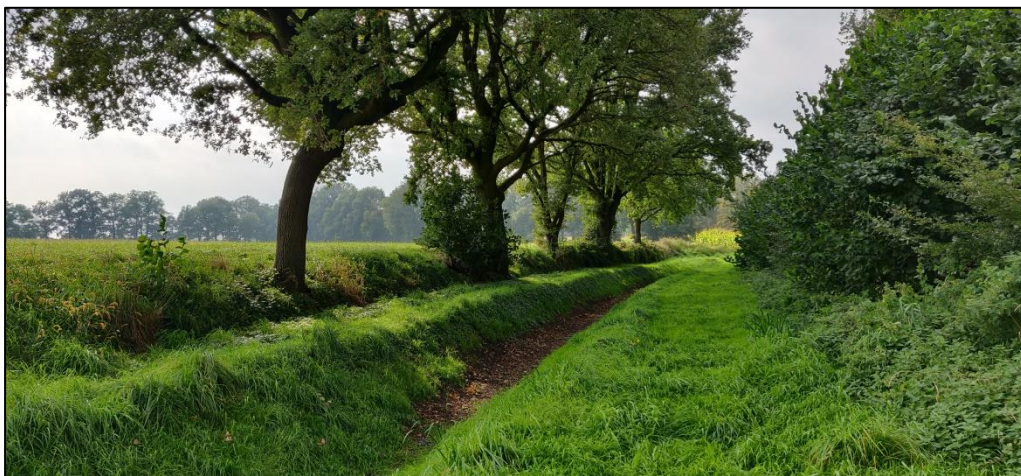
Hierop aansluitend bevindt zich een brede strook van bomenrijen en een houtsingel. Van noord naar zuid gaat het om twee rijen bomen langs de Doetinchemseweg, de houtsingel en vervolgens ook weer twee rijen bomen langs de Buulsdijk.

In het midden van het zuidelijk deel van het plangebied ligt een klein bosje wat in bezit is van het waterschap. Het bestaat uit soorten als hazelaar, sleedoorn, meidoorn, wegedoorn en zomereik.

Navolgende afbeeldingen geven een eerste impressie van hoe het plangebied eruit ziet. In bijlage 2 is een groot aantal foto's opgenomen, om hier een beter beeld van te krijgen.

Het grootste deel van het plangebied bestaat uit graslanden en akkers.

Hier en daar zijn ook landschapselementen aanwezig, zoals bomenrijen, sloten en bosjes

In het plangebied zijn ook enkele gebouwen aanwezig. Dit gebouw op het bedrijventerrein is hiervan het grootste .

1.2.2 Toekomstige situatie

Concrete toekomstplannen voor deze locatie zijn er nog niet. In deze fase wordt onderzocht of in het plangebied woningen gerealiseerd kunnen worden. Echter, de precieze uitwerking daarvan is nog onduidelijk. Omdat nog geen concrete plannen bekend zijn, wordt van het worstcasescenario uitgegaan dat het gehele plangebied aangepast gaat worden.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is in het kader van de Wet natuurbescherming verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met

een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

Overigens geldt hiernaast ook nog de gemeentelijke bomenverordening (www.oude-ijsselstreek.nl). In deze quick scan toetsen we enkel aan landelijke en provinciale wetgeving. Deze gemeentelijke bomenverordening wordt derhalve wel steeds benoemd, maar hier toetsen we niet actief aan.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 23 september 2021, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 24 september 2021, bij droog en grotendeels bewolkt weer bij een temperatuur van tussen de circa 17 en 20 graden Celsius. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

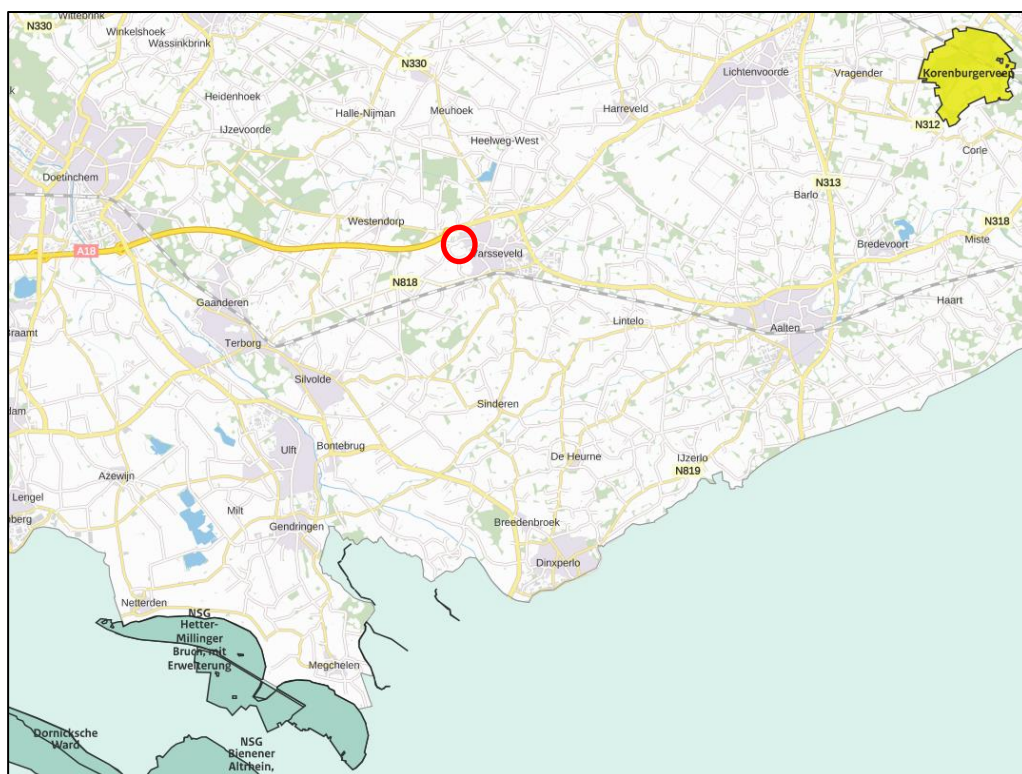
In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

4.1.1 Ligging Natura 2000-gebied

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen in de wijdere omgeving verschillende Natura 2000-gebieden. De drie dichtstbijzijnde zijn:

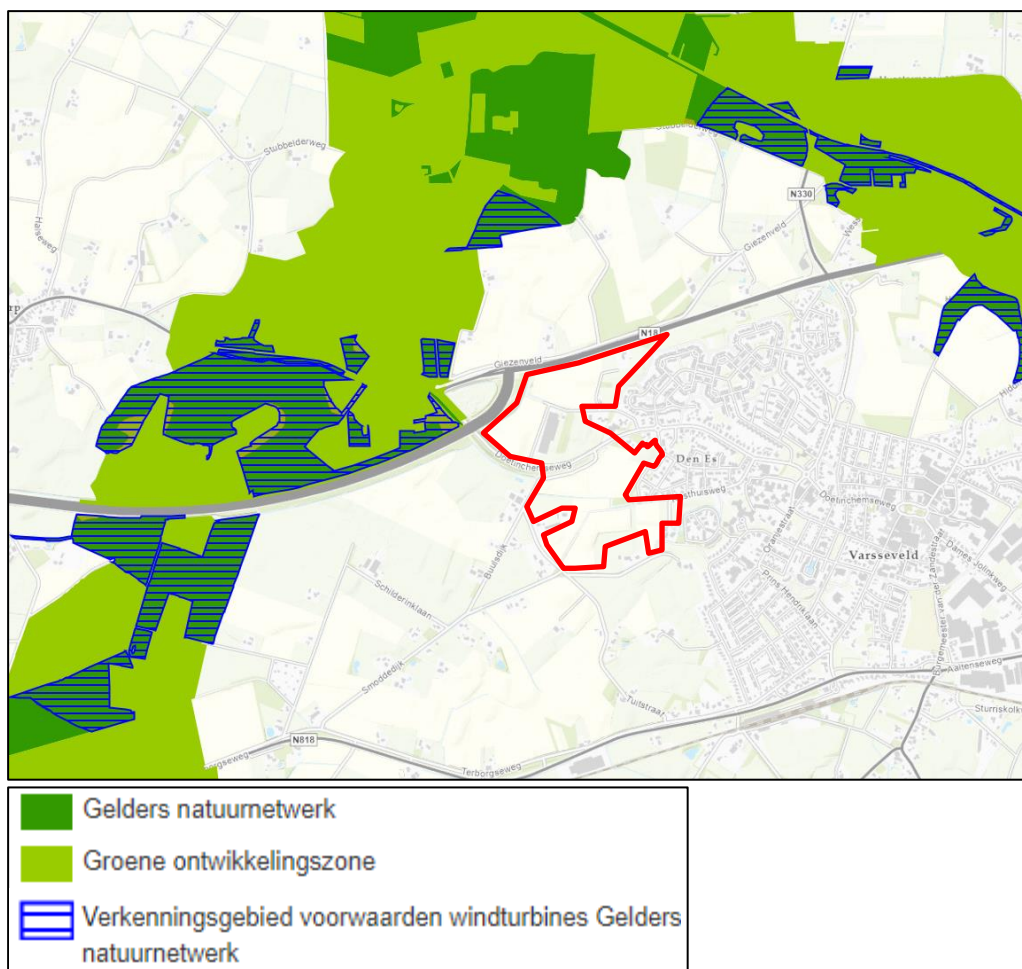
- Klevsche Landwehr, Anholt, Issel, Feldschlagr und Regmieser Bach; 8,6 km afstand.
- NSG Hetter-Millinger Buch, mit Erweiterung; 12 km afstand.
- Korenburgerveen; 13,4 km afstand.

Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden in de omgeving (geel: habitatrichtlijngebieden, turquoise: Duits Natura 2000-gebied). Bron: Aeries.

4.1.2 Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde deel van het GO ligt op circa 85 meter van het plangebied. Voor het GNN betreft dit circa 90 meter.

Globale ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Bron: provincie Gelderland.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 *Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten*

In het plangebied zijn gebouwen aanwezig en ook is groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 *Vogelrichtlijnsoorten*

4.2.2.1 *Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kraai, merel, houtduif, grote bonte specht, groene specht, ekster, gaai, spreeuw, roodborst en witte kwikstaart. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in het plangebied tot broeden komen.

4.2.2.2 *Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten*

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde

plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

Huismus

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (golvende) dakpannen. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen (BIJ12 2017a).

In het plangebied biedt het vakantiehuisje met tuin in potentie geschikte nestlocaties. Het dak van het vakantiehuisje heeft golvende dakpannen, terwijl vogelschroot aan de dakrand ontbreekt. Verder biedt het perceel ook geschikt leefgebied. Zo is voldoende dekking aanwezig in de vorm van (groenblijvende) struiken en biedt de aanwezigheid van het kippenhok (met kippenvoer) ook voedselmogelijkheden voor deze soort. Al met al kan de aanwezigheid van de huismus bij het vakantiehuisje.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in Nederland in stedelijk gebied. Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Daken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2017b).

In het plangebied is geen geschikte bebouwing aanwezig waar gierzwaluwen een nest kunnen hebben. Het vakantiehuisje en Oude Doetinchemseweg 19 bieden geen geschikte mogelijkheden omdat geen goede aanvliegroutes voor gierzwaluwen aanwezig zijn. De beide gebouwen zijn namelijk vrijwel geheel door bomen en struiken omsloten. Voor de bebouwing op het bedrijventerrein geldt dat er geen geschikte nestmogelijkheden aanwezig zijn. Al met al kan de aanwezigheid van nestplaatsen van de gierzwaluw in het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

Buizerd, ransuil, sperwer, wespindief, boomvalk

De buizerd heeft de voorkeur voor een afwisselend landschap waar bossen worden afgewisseld door open terrein, weilanden en houtwallen. De combinatie van een bos of bosje met nabijgelegen open land is ideaal. De buizerd maakt in de meeste gevallen gebruik van een bestaand kraaien- of blauwe reigernest, en bouwt deze verder uit tot een omvangrijk nest. Het territorium en bijbehorende nesten wordt jaarrond verdedigd. Nesten bevinden zich in hoge bomen tussen de 6 en 27 meter, grofweg tussen de 1/3 en 2/3 van de boomhoogte. Het nest bevindt zich direct langs de stam of soms op een zijtak, enkel in grove dennen ook in de boomtop (SOVON, 2002).

Ransuilen broeden in allerlei gebieden, waar open veld aanwezig is met voldoende muizen. Ze mijden grote bossen, boomloze gebieden en steden. Tegenwoordig wordt vooral in kleine bosjes en agrarisch cultuurland gebroed. De soort nestelt in een oud nest van een andere soort, bij voorkeur van ekster of zwarte kraai, maar soms ook van houtduif, buizerd of havik. Ze broeden bij voorkeur in naaldbomen, die het beste dekking geven, maar ook in loofbomen, houtwallen, boomgroepen en solitaire bomen. De broedperiode is van half februari tot eind juli, waarbij eileg plaatsvindt van half maart tot half april. (SOVON 2002, www.sovon.nl, www.vogelbescherming.nl).

De sperwer komt voor in allerlei typen bos en kleinschalig landschap met boomgroepen. De soort broedde traditioneel in dichte, niet te oude naaldbossen of gemengde bossen. Onder andere door toename van de havik, die in vergelijkbaar gebied leeft en ook op de sperwer jaagt, broedt de sperwer tegenwoordig echter op allerlei plekken in dichte loofbosjes, wegbeplanting en stadstuinen. De sperwer maakt elk jaar een nieuw nest binnen het bezette territorium, vaak dicht bij het oude. Het nest wordt direct aan de stam op dikke takken gebouwd. Soms wordt het oude nest van een houtduif verder uitgebouwd. De soort broedt van eind april tot eind juni (SOVON, 2002).

De wespendif nestelt in de kruin van hoge loof- en naaldbomen. Deze wordt echter snel over het hoofd gezien omdat ouders met jongen tot meer dan vijf kilometer van het nest foerageren en de balts boven dit gehele territorium kan plaatsvinden. De soort bouwt jaarlijks een nest of knapt een oud nest op. Als voedsel worden vooral sociale wespen en hun larven en poppen gegeten, maar de wespendif eet ook ander dierlijk voedsel zoals kleine zoogdieren, reptielen of amfibieën. De wespendif start pas in de laatste decade van mei met de ei-leg. De jongen zijn vanaf half augustus vliegvlug en worden dan nog twee weken verzorgt (SOVON, 2002).

De boomvalk is een schaarse broedvogel die leeft in open landschappen, meestal met water in de buurt. De boomvalk broedde oorspronkelijk veel in heiden, bossen en bosranden op zandgrond. Tegenwoordig broedt zij echter meer in open agrarische landschappen en aan de rand van steden. Ook in gebieden die rijk zijn aan menselijke verstoring zoals sport-, bedrijfsterreinen of langs snelwegen wordt door de boomvalk gebroed. Dit heeft deels te maken met een toenemende predatiedruk van havik in het oorspronkelijke broedgebied. De boomvalk gebruikt voornamelijk nesten van kraaien maar ook duiven of andere roofvogels om in te broeden en gedraagt zich in broedtijd onopvallend. Nesten kunnen in boomgroepen, vrijstaande bomen maar ook op hoogspanningsmasten zijn gelegen. De broedperiode is in mei-juni (SOVON 2002, www.vogelbescherming.nl).

Het plangebied bestaat uit (kleinschalig) agrarisch gebied met daarin ook hoge bomen in boomgroepen en bomenrijen. Ook rond het plangebied staan grotere bomen en boomgroepen. Deze vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaats kunnen hier in potentie een nest hebben. De meest geschikte plekken in het plangebied zijn de dubbele rij met zomereiken en de akker met bomen. Ook kunnen met de geplande ruimtelijke ontwikkeling nesten in de omgeving van het plangebied verstoord worden. Die nesten kunnen dan met name aanwezig zijn in de boomgroepen ten noordwesten van het plangebied tussen het plangebied en de A18, aan de Oude Doetinchemseweg ten westen van het bedrijventerrein en in de grote bomen langs de Tuitstraat. Tijdens het

veldbezoek is daarom gelet op de aanwezigheid van deze soorten of nesten ervan. Deze zijn niet aangetroffen. Echter, omdat het blad aan de bomen zat konden geschikte bomen tijdens het veldbezoek niet volledig hierop worden onderzocht. De aanwezigheid van deze nesten kan daarom in en rond het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten.

Roek

Het habitat van de roek bestaat uit vochtige gras- en bouwlanden met verspreid staande clusters van bomen. Ook parklandschappen en parken aan de rand van vochtige landbouwgebieden worden gebruikt. De roek is een kolonievogel. De nesten bevinden zich in clusters van hogere bomen van 15-25 hoogte. Er worden verschillende boomsoorten gebruikt, waarbij de aanwezigheid van stevige takvorken op enkele meters hoogte leidend is bij de boomkeuze. De functionele leefomgeving rond een nestplaats van een roek moet bestaan uit een combinatie van voldoende volwassen bomen van minimaal 15 meter hoog. Een gevarieerd boomsoortenbestand en minimaal 1,5 hectare vochtig bemest gras- of bouwland binnen een straal van 1500 meter van de nestlocatie (BIJ12, 2017c, SOVON, 2012).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn ter hoogte van het plangebied langs de N18 Twente Route meerdere waarnemingen van roeken gedaan. Tijdens het veldbezoek is de houtwal met het bosje dan ook onderzocht op de geschiktheid voor nesten van de roek. De bomen aldaar zijn echter nog niet groot genoeg om geschikt te zijn voor de roek om er nesten te bouwen. De aanwezigheid van nesten van de roek op deze locatie is dan ook niet te verwachten. Net als voor de buizerd, ransuil, sperwer, wespindief en boomvalk geldt echter wel, dat in de rest van (de omgeving van) het plangebied wel geschikte bomen aanwezig zijn. De aanwezigheid van nesten van de roek kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

Kerkuil

De kerkuil komt voor in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens en bij hoge uitzondering in een holle boom. Tegenwoordig broedt 90 procent van de gevallen in een speciale nestkast. De kerkuil is zeer honkvast en blijft zijn hele leven in de buurt van zijn gekozen leefgebied. De broedlocatie is vaak een andere als de winterverblijfplek (SOVON, 2002).

Het plangebied en de omgeving ervan vormt geschikt leefgebied voor deze uilensoort. In het plangebied zijn echter geen geschikte nestmogelijkheden aanwezig. Wel kunnen deze in schuren of andere bebouwing rond het plangebied aanwezig zijn. In dat geval kan het het plangebied als jachtgebied gebruiken. Volgens het kennisdocument kerkuil (BIJ12 2017f) is een territorium van een kerkuil minimaal 60 ha groot in voor kerkuil heel goed gebied, tot 1200 ha in een voor kerkuil heel arm gebied. De eerste inschatting is dat het plangebied niet heel goed leefgebied is, maar zeker ook niet heel slecht. Met een grootte van 29 ha bestaat dus wel de mogelijkheid dat een substantieel deel van het leefgebied van de kerkuil verloren gaat, in geval met de toekomstige plannen dit leefgebied omgevormd wordt tot woonwijk. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soort in het plangebied is dan ook noodzakelijk.

Steenuil

De steenuil is een honkvaste soort die het gehele jaar in een klein territorium van enkele honderden meters verblijft. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met lage vegetatie. Nesten worden het gehele jaar ook als verblijfplaats gebruikt. Nestplaatsen bevinden zich op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. Nesten worden hier in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen gemaakt. De soort broedt vanaf maart tot mei. De jongen vestigen zich op korte afstand van het ouderlijk territorium (SOVON, 2002, BIJ12 2017d).

Van verspreidingsgegevens van de NDFF is bekend dat in 2018 en 2019 een steenuil-territorium is vastgesteld tussen Tuitstraat 7 en 8 in het zuidoostelijk deel van het plangebied. In dit deel van het plangebied zijn knotwilgen aanwezig, die mogelijk als nestplaats gebruikt zouden kunnen worden door deze soort. Maar de nestplaats zou ook in gebouwen hier in de omgeving kunnen zitten, die net buiten het plangebied liggen. Aanwezigheid van een steenuil-territorium en nestplaats van de steenuil in dit deel van het plangebied kunnen op voorhand in ieder geval niet uitgesloten worden. Aanwezigheid van de steenuil in de rest van het plangebied kan op voorhand wel uitgesloten worden, gezien het ontbreken van voldoende landschapselementen en in de noordelijke helft van het plangebied ook de aanwezigheid van de A18 en de N18.

Overige vogelsoorten

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bossen (havik) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

Voor de zwarte wouw geldt dat deze niet in de omgeving van het plangebied voorkomt.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduinen, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op weinig substraat (Janssen en Schaminee 2004, verspreidingsatlas.nl).

Het plangebied bestaat uit agrarisch gebied met landschapselementen en enkele gebouwen. Het agrarisch gebied wordt intensief beheerd, met maïs op de akkers en Engels raaigras op de weilanden. Beschermde plantsoorten komen hier niet voor. Tij-

dens het veldbezoek werden verder ook geen aanwijzingen gevonden dat bijzondere groeiplekken voor beschermde plantsoorten aanwezig zijn. Daarom kan de aanwezigheid hiervan in het plangebied op voorhand uitgesloten worden.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

4.2.4.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.4.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de boommarter, bunzing, das, eekhoorn, hermelijn, otter en steenmarter in de omgeving van het plangebied voor. Daarnaast ligt het plangebied ook in het algehele verspreidingsgebied van de wezel, aldus verspreidingsatlas.nl. De aanwezigheid van de otter in het plangebied kan direct op voorhand worden uitgesloten vanwege het ontbreken van allerlei soorten stromende wateren waar deze soort afhankelijk van is.

Boommarter

De boommarter heeft een voorkeur voor oud (loof-)bos, maar is ook in andere typen bos te vinden. De soort komt soms ook in meer open terreinen voor, mits er voldoende bosjes en lijnvormige elementen in de omgeving zijn, zoals heggen en houtwallen. De boommarter komt slechts incidenteel voor in de nabijheid van gebouwen. Boommarters kiezen een rustplaats in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten worden vaak in oude spechten- of eekhoornholten of inrottingsholten gemaakt (www.zoogdiervereniging.nl).

In en rond het plangebied is geen oud bos aanwezig. Wel zijn bosjes en lijnvormige elementen aanwezig, zoals de dubbele bomenrij van zomereiken, het waterschapbosje en het bosje met houtwal. Hier kunnen boommarters aanwezig zijn. Het plangebied omvat daarmee geschikt leefgebied. Tijdens het veldbezoek kon de aan- of afwezigheid van de voor de boommarter geschikte holtes in de bomen niet goed worden onderzocht, vanwege het blad aan de bomen. De aanwezigheid van deze martersoort kan op voorhand daarom niet worden uitgesloten in het plangebied. Nader onderzoek is noodzakelijk.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen en heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, met akkers, bosjes, weiland en houtwallen. Leefgebied van de das moet voldoende dekking bieden, met weinig verstoring, een groot voedselaanbod, een bodem waarin ze goed kunnen graven en met een grondwaterstand lager dan 1,5m onder het maaiveld. De das is een omnivoor. Het belangrijkste voedsel voor de das zijn regenwormen. Daarnaast eten ze vruchten, noten, granen, paddenstoelen, knaagdieren, egels, slakken en insecten.

Het plangebied vormt voor deze soort enigszins geschikt leefgebied. Er ontbreken grotendeels geschikte plekken voor een burcht. De meest geschikte plek hiervoor is het bosje van de 'houtwal met bosje' in de noordoosthoek van het plangebied. Tijdens het veldbezoek is dit bosje dan ook onderzocht op de aanwezigheid van een burcht of andere sporen die op de aanwezigheid van de das kunnen duiden. In het bosje zijn meerdere graafputjes gevonden. Deze zijn mogelijk van de das. Deze zoogdiersoort kan hier dus mogelijk aanwezig zijn. Ook de elementen dubbele bomenrij met zomereiken en het waterschapbosje kunnen geschikte locaties voor de das zijn om er een burcht te hebben. Verder vormen de agrarische percelen potentieel leef- en foerageergebied voor deze soort. Al met al kan de aanwezigheid van de das niet op voorhand uitgesloten worden in het plangebied.

Graafputjes in bosje in noordoosthoek van het plangebied. Deze zijn mogelijk van de das.

Eekhoorn

De eekhoorn leeft in allerlei typen bos en is ook in tuinen of parken (in de omgeving van bos) aan te treffen mits daar voldoende voedsel beschikbaar is. Ze maken een bolvormig nest van takken en bladeren op minimaal 5 meter hoogte in de boom. Ook natuurlijke boomholtes, oude kraaien- of eksternesten, nestkasten of spechtenholen worden als nestlocatie gebruikt (zoogdiervereniging.nl).

In en direct grenzend aan het plangebied zijn meerdere elementen aanwezig die geschikt zijn voor de eekhoorn. Bijvoorbeeld de dubbele bomenrij met zomereiken kan veel voedsel leveren voor de eekhoorn. Ook het bosachtige terrein grenzend aan het noordwesten van het plangebied biedt mogelijkheden voor de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek kon de aan- of afwezigheid van de voor de eekhoorn geschikte nesten in de bomen niet goed worden onderzocht, vanwege het blad aan de bomen. Aanwezig-

heid van nesten van de eekhoorn in of direct grenzend aan het plangebied kunnen daarom op voorhand niet uitgesloten worden.

Kleine marters (bunzing, hermelijn, wezel)

De bunzing heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de nabijheid. De soort kan ook voorkomen in een bebouwde omgeving met veel groen en in open bossen. De bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van konijn, mol, vos en das, maar ook steenhopen, holle bomen en boomwortels worden als schuilplaats gebruikt (Bouwens, 2017).

De hermelijn leeft in een kleinschalig landschap waar voldoende dekking en open water aanwezig is. De soort mijdt bossen en de bebouwde kom. Als verblijfplaats worden meestal oude mollen of konijnenholen gebruikt, maar de soort kan ook voorkomen in bijvoorbeeld holten in bomen, of houtstapels (Bouwens, 2017). Een gang of hol met een doorsnede van vijf centimeter is al groot genoeg om een hermelijn te huisvesten.

De wezel is niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar heeft een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soort komt ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. De soort mijdt natte gebieden. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude hopen van muizen, ratten en konijnen (Bouwens, 2017).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is in 2020 een dode bunzing waargenomen direct ten noorden van het plangebied langs de N18. In 2012 zijn ter hoogte van het plangebied langs de A18 ook enkele levende exemplaren waargenomen. Hoewel het plangebied vrij open is, blijkt daarmee toch nog enigszins geschikt leefgebied voor kleine marters als de bunzing aanwezig in het plangebied. De houtwal met bosje, de dubbel bomenrij van zomereiken, houtsingel en bomenrijen langs Doetinchemseweg en Buulsdijk en het waterschapsbosje zijn in het plangebied daarmee de meest geschikte plekken om voor deze kleine marters in leefgebied te voorzien. Op voorhand kan de aanwezigheid van deze soorten niet worden uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter leeft bij voorkeur in een kleinschalig, parkachtig landschap. De soort is met name aanwezig in de nabijheid van dorpen, boerderijen en ook steden. Elementen als groenstroken, heggen, bosjes en greppels zijn belangrijk voor het vinden van voedsel en als dekking. Binnen zijn leefgebied heeft de steenmarter vele schuilplaatsen, zoals boomholtes, takkenhopen, dicht struweel en ruimtes in bebouwing. Hier bewoont de soort bijvoorbeeld zolders, kruipruimtes of ruimtes in de spouw (www.zoogdiervereniging.nl).

Ook voor de steenmarter zijn geschikte elementen voor leefgebied in het plangebied aanwezig. Bij het vakantiehuisje met tuin, Oude Doetinchemseweg 19 en de bebouwing van het bedrijventerrein is de kans op aanwezigheid van een verblijfplaats reëel. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van deze martersoort aangetroffen. Echter, verblijfplaatsen en sporen daarvan kunnen goed verborgen zijn. Nader onderzoek is nodig om meer zekerheid te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze martersoort in het plangebied.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDDF komen gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Daarnaast ligt het plangebied binnen het globale verspreidingsgebied van de meervleermuis aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

4.2.5.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017e, Dietz et al. 2011). In het plangebied zijn meerdere gebouwen aanwezig. De gebouwen van het vakantiehuisje met tuin, het bedrijventerrein en de Oude Doetinchemseweg 19 bevatten geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Hier zijn verschillende kieren, spleten, dilatatievoegen en open stootvoegen aanwezig, zie navolgende afbeeldingen. Bovendien vormt het aanwezige groen rond deze gebouwen geschikt foerageergebied voor de vleermuizen. Foerageergebied in de directe omgeving van een potentiële verblijfplaats vergroot de kans dat een ruimte als verblijfplaats wordt gebruikt. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is hier dan ook op voorhand niet uit te sluiten.

Bij het vakantiehuisje is aan de kopse gevels op sommige plekken tussen de gevel en de windveer voldoende ruimte voor kleine vleermuizen om hierin weg te kruipen.

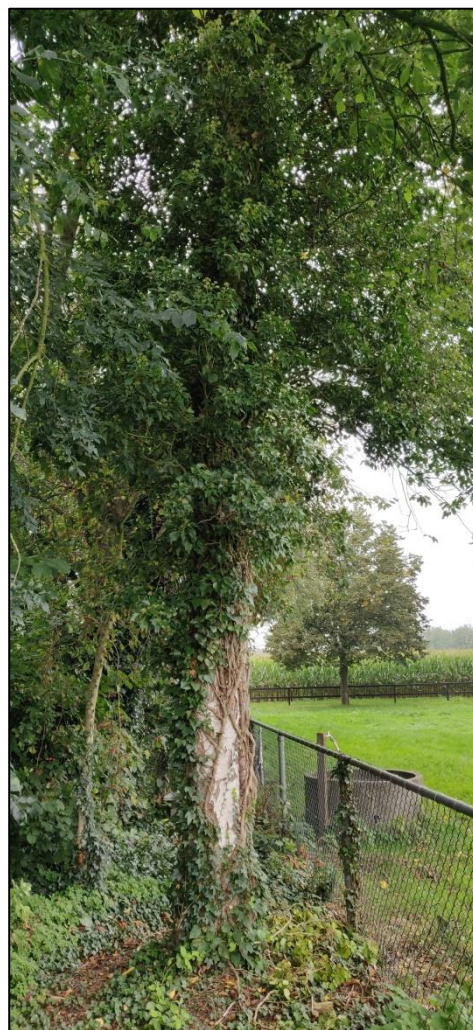

De bebouwing op het bedrijventerrein bevat naast andere mogelijkheden ook enkele open stootvoegen.

4.2.5.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol (waar boombewonende vleermuizen vaak gebruik van maken) nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012).

In het plangebied staan verschillende bomen. Een aantal daarvan zijn groot genoeg om holtes en andere verblijfsmogelijkheden voor boombewonende vleermuissoorten te herbergen. Het gaat hier om de dubbele bomenrij van zomereiken, de grote zomereik aan het einde van de knotwilgenrij, de kleine rij zomereiken, de akker met bomen, de bomenrijen langs de Doetinchemseweg en Buulsdijk en een aantal bomen in de tuin bij het vakantiehuisje. Op deze laatste locatie zijn al een viertal bomen vastgesteld waar veel klimop tegenaan groeit. Hierin kunnen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn (zie navolgende afbeeldingen). Direct grenzend aan het plangebied zijn ook grote bomen aanwezig, namelijk aan de Oude Doetinchemseweg ten westen van het bedrijventerrein en langs de Tuitstraat. Tijdens het veldbezoek zat het blad aan de bomen. Hierdoor kunnen deze bomen niet goed onderzocht worden. Nader onderzoek middels een zichtinspectie in de winter, als het blad van de bomen is, is noodzakelijk om te kunnen bepalen of geschikte verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen in deze bomen aanwezig zijn.

Een aantal bomen in de tuin bij het vakantiehuisje zijn flink begroeid met klimop.

De mogelijkheden voor de verschillende verblijffuncties voor gebouwbewonende vleermuizen zijn per soort beoordeeld. Deze beoordeling is gebaseerd op de bekende verspreiding, de ecologie van de soort en de aangetroffen situatie. De soorten en functies die niet zijn uit te sluiten zijn samengevat in de navolgende tabel.

Vleermuissoorten en functies die wel of niet zijn uit te sluiten in het plangebied. "x"= functie is niet uit te sluiten, "-" = functie is uit te sluiten, "?" = wel of niet uitsluiten is nog niet mogelijk.

Vleermuissoort	Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	x
Ruige dwergvleermuis	-	x	x	x
Laatvlieger	x	x	x	x
Gewone grootoorvleermuis	?	?	?	-
Rosse vleermuis	?	?	?	?
Watervleermuis	?	?	-	-
Meervleermuis	-	-	-	-

4.2.5.3 Essentieel foerageergebied

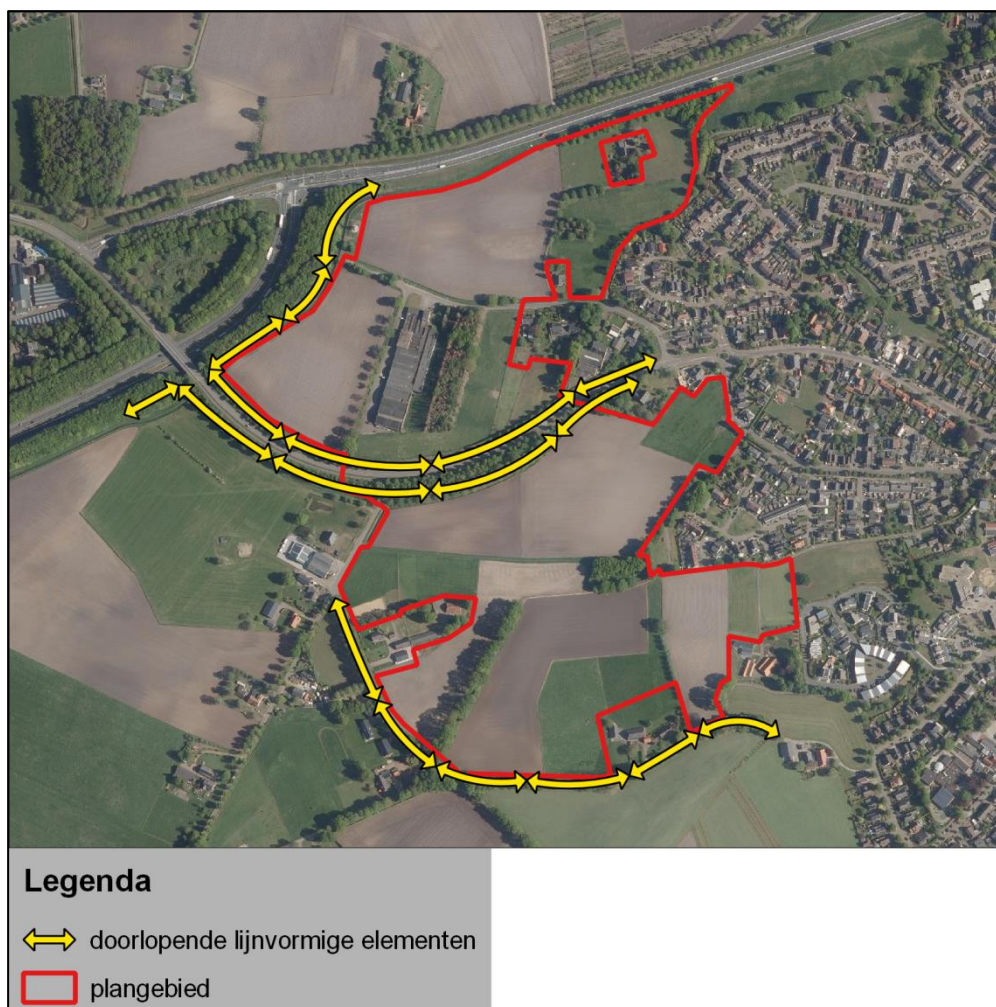
Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Het plangebied omvat meerdere hectare met voornamelijk grootschalig agrarisch landschap. Er zijn relatief weinig locaties aanwezig die geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. De verwachting is dan ook niet dat elementen aanwezig zijn die als essentieel foerageergebied voor de vleermuizen dienen.

4.2.5.4 Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd.

In het plangebied zelf vormen de houtsingel en bomenrijen langs de Doetinchemseweg en Buulsdijk een doorgaand lijnvormig element. Verder zijn er nog wel andere lijnvormige structuren aanwezig (dubbele bomenrij van zomereiken, knotwilgenrij met zomereik, etc.), maar die lopen niet door en eindigen in open gebied. Aan de randen van het plangebied zijn ook nog doorgaande lijnvormige elementen. Dit betreft voornamelijk de bomenrij langs de Tuitstraat en het groen tussen de A18 en de noordwestzijde van het plangebied. Gezien de grootte van het plangebied en de spreiding van deze elementen over het plangebied, lijken op het eerste oog vergelijkbare en goed bereikbare alternatieven niet voorhanden. Het is dan ook op voorhand niet uit te sluiten dat deze bomenrijen en groenstructuren als essentiële vliegroutes gebruikt worden.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl ligt het plangebied in het algehele verspreidingsgebied van de hazelworm, zandhagedis en levend-barende hagedis. Echter, het plangebied met het grootschalige agrarische karakter met hier en daar een landschapselement als bomenrij, of boomgroep is onvoldoende geschikt voor reptielen om zich er te kunnen handhaven. De landschapselementen waar reptielen in theorie aanwezig kunnen zijn liggen hiervoor te versnipperd. De natuurlijke leefgebieden van duin-, bos- en heidegebieden zijn in het plangebied niet aanwezig. Nader onderzoek naar deze soortgroep is dan ook niet nodig.

4.2.7 Amfibieën

4.2.7.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. In het waterschapsbosje is ook een gewone pad waargenomen. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.7.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aanwezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl ligt het plangebied in het algehele verspreidingsgebied van de boomkikker, poelkikker en kamsalamander. Ten tijde van het veldbezoek was in het plangebied en direct hier omheen geen open water aanwezig. In het plangebied is langs het waterschapbosje richting het westen wel een sloot aanwezig. Echter, deze stonden allen volledig droog. Op de bodem van de sloten groeide ook gras; een aanwijzing dat deze sloten ook al lange tijd leeg staan. Mogelijk is buiten de zomer wel water in deze sloten aanwezig. De kans is echter klein dat dit voldoende mogelijkheden biedt voor de bovengenoemde kritische amfibiesoorten om zich succesvol te kunnen voortplanten. De aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is dan ook niet te verwachten.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en

Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de grote vos en teunisbloempijlstaart in de omgeving van het plangebied voor.

Grote vos

De grote vos is ten westen van de A18 ter hoogte van het noordwestelijk deel van het plangebied eenmaal in 2020 waargenomen. De grote vos is een zeldzame vlinder. Hij werd acuut met uitsterven bedreigd maar hij wordt de laatste tijd vaker gezien. Er wordt sinds 2019 ook voortplanting vastgesteld. Het lijkt erop dat ze zich weer vestigen in ons land. Het is een zeer mobiele vlinder die veel zwervt. De exacte afstanden die deze vlinder kan afleggen zijn niet bekend. De waardplanten van deze soort zijn voornamelijk iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. Het habitat is vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout (vlinderstichting.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied hier en daar geschikte waardenbomen waargenomen, zoals zoete kers en brede wilgensoorten. Echter, van een geschikt leefgebied voor deze soort is geen sprake in het plangebied. Het gebied is hiervoor te veel gecultiveerd en niet natuurlijk genoeg. De natuurlijke elementen, zoals het waterschapbosje en de houtwal met bosje, zijn in totaal onvoldoende in oppervlakte en kwaliteit om geschikt leefgebied voor deze vlindersoort te vormen. De grote vos is dan ook niet in het plangebied te verwachten.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart is een warmteminnende nachtvlinder die te vinden is op open plekken in vochtige bossen, bosranden en andere warme plaatsen waar de waardplant staat, zoals uiterwaarden en ruderaal, braakliggende terreinen. Met het opwarmen van het klimaat wordt de soort steeds algemener in ons land. De rupsen van deze soort leven van (middelste) teunisbloem, maar soms ook van (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart (vlinderstichting.nl).

Tijdens het veldbezoek is de plantensoort teunisbloem waargenomen, bij het waterschapbosje. In de andere wat natuurlijkere delen van het plangebied zouden ook nog andere waardplanten voor deze nachtvlindersoort kunnen groeien. Al met al kan daarmee de aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart op voorhand niet uitgesloten worden in het plangebied. Nader onderzoek is noodzakelijk.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

In het plangebied zijn meerdere houtopstanden aanwezig. Het betreft hier:

- houtwal met bosje,
- de tuin van het vakantiehuisje
- de meidoornhaag
- waterschapbosje
- dubbele bomenrij van zomereiken,
- knotwilgenrij met zomereik
- Bomenrijen langs zowel Doetinchemseweg als Buulsdijk,
- akker met bomen. Hier zijn we uitgegaan van de bomen die ten tijde van het veldbezoek nog aanwezig waren en met de kronen op elkaar aansluiten.

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

5.1.1 *Natura 2000*

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op 8,6 kilometer afstand. De toekomstige plannen voor het plangebied zijn nog onduidelijk. Wel worden de mogelijkheden onderzocht om hier woningen te gaan bouwen. Vanuit het worstcasescenario kan dan ook gesteld worden dat het gehele plangebied met woningen wordt bebouwd. Echter, ondanks de mogelijke grootschaligheid van de toekomstige ruimtelijke ingreep is gezien de grote tussenliggende afstand uitgesloten dat directe effecten, bijvoorbeeld licht of geluid, afkomstig van de ontwikkeling omliggende Natura 2000-gebieden kunnen verstoren.

Met de ruimtelijke ontwikkeling die uiteindelijk gaat plaatsvinden is een toename in stikstofuitstoot in het plangebied op voorhand niet uit te sluiten. Mogelijk slaat deze extra stikstof neer op stikstofgevoelige gebieden in de Natura 2000-gebieden in de omgeving. Om te berekenen of hier daadwerkelijk sprake van is, dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Mocht blijken dat er sprake is van stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebied door deze ontwikkeling, dan is vervolgens aanvullend onderzoek nodig. Onderzocht dient dan te worden of de toename van de stikstofdepositie kan leiden tot significant negatieve gevolgen voor beschermde natuurwaarden binnen Natura 2000-gebied.

5.1.2 *Provinciale bescherming*

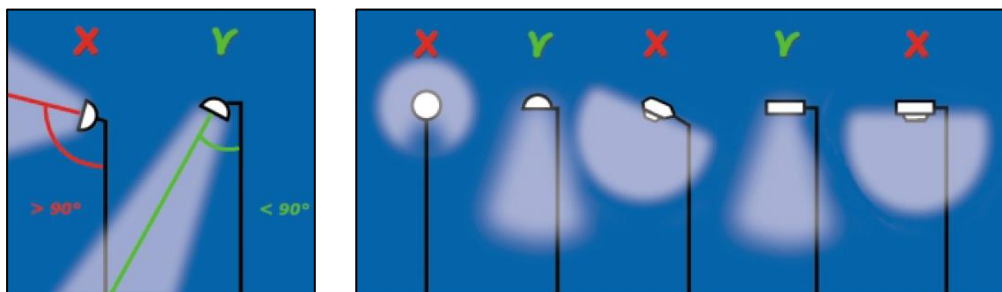
Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op circa 85 meter van het plangebied. De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in de GNN of GO ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 *Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten*

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk

bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door verlichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 Vogels

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat in en direct rond het plangebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

5.2.2.1 Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Bij de toekomstige ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd, wat verboden is onder de Wet natuurbescherming. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.2.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Naast soorten waarvan het nest alleen in de broedtijd beschermd is, zijn mogelijk ook soorten aanwezig waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreft de soorten huismus, buizerd, ransuil, sperwer, wespendif, boomvalk, roek, kerkuil en steenuil. Met de toekomstige plannen voor het plangebied gaan deze potentieel aanwezige

nesten, of elementen om de functionaliteit hiervan te behouden, mogelijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van vogels. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Daarnaast bestaat ook de mogelijkheid dat vanwege werkzaamheden in het plangebied verstoring plaatsvindt van nesten buiten het plangebied. Als hierdoor een jaarrond beschermd nest wordt verlaten door de betreffende soort, is ook sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet in het plangebied of de omgeving aanwezig.

5.2.3 Overige beschermde soorten

5.2.3.1 Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

5.2.3.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentiële elementen, van soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft de soorten das, kleine marters (bunzing, hermelijn, wezel), steenmarter, boommarter, eekhoorn, vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) en de teunisbloempijlstaart.

De vleermuizen en teunisbloempijlstaart zijn habitatrictlijnsoorten, waarvoor de verboden van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. De das, kleine marters, steenmarter, boommarter en eekhoorn vallen onder het beschermingsregime 'andere soorten', waarvoor de verboden van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming gelden. Ook onder dit beschermingsregime is het onder andere doden van individuen of het vernietigen van verblijfplaatsen verboden. Met de toekomstige werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen, of andere essentiële elementen verloren gaan. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van deze dieren. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan kan allereerst bekeken worden of de plannen voor het gebied zo gemaakt kunnen worden dat deze elementen behouden blijven. Indien dit niet mogelijk is, moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de

werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Andere soorten waarvoor de provinciale vrijstelling niet geldt, zijn niet in of nabij het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op die soorten zijn dan ook niet te verwachten en nader onderzoek naar die soorten is dan ook niet nodig.

5.2.4 Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten: onderzoekseisen en -periodes

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

5.2.4.1 Huismussen

Het nader onderzoek naar de huismus dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen zoals verwoord in de soortenstandaard van de huismus (BIJ12 2017a). Het onderzoek dient plaats te vinden door middel van twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of door middel van vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni. De inventarisaties dienen onder goede weersomstandigheden plaats te vinden, op geluidsluwe momenten, rond één à twee uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van 10 dagen.

5.2.4.2 Buizerd, ransuil, sperwer, wespendif, boomvalk, roek, boommarter, eekhoorn

Ten tijde van het veldbezoek van deze quick scan zat het blad aan de bomen waardoor moeilijk ter plaatse bepaald kon worden of grote nesten van deze vogelsoorten in de grote bomen in en rond het plangebied aanwezig zijn. Derhalve dient in de winter, wanneer geen blad aan de bomen zit, eenmalig gecontroleerd te worden of in en nabij (75 meter) het plangebied grote nesten in de bomen aanwezig zijn, die vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats zouden kunnen gebruiken. Wanneer een dergelijk nest aanwezig is, is aanvullend onderzoek nodig om te controleren of de nestplaats gebruikt wordt door één van deze vogelsoorten.

Hetzelfde geldt voor geschikte holtes voor de boommarter (vanaf 5 cm groot) en bolvormige nesten voor de eekhoorn.

5.2.4.3 Kerkuil

Het nader onderzoek naar het broedgebied van de kerkuil dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen zoals verwoord in het kennisdocument van de kerkuil (BIJ12 2017f). Onderzoek naar de aanwezigheid van (nesten van) kerkuilen dient door middel van een combinatie van zowel veldonderzoek als navraag bij uilenwerkgroepen en omwonenden te gebeuren. Ook dient voornamelijk in februari en maart gelet te worden op krijssende uilen en vanaf juni tot augustus op bedelende jongen. In totaal dienen minimaal drie veldbezoeken uitgevoerd te worden.

5.2.4.4 Steenuil

Onderzoek naar de steenuil dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het kennisdocument steenuil (BIJ12 2017d). De aanwezigheid van de steenuil kan het gehele jaar worden aangetoond. De beste periode om een territorium van een steenuil vast te stellen is van 15 februari tot en met 15 april. In deze periode kunnen 's avonds territoriumroepen van een steenuil worden afgespeeld. Ook dient overdag het plangebied op sporen van een steenuil onderzocht te worden. In totaal dienen minimaal drie

veldbezoeken verricht te worden om afwezigheid met voldoende zekerheid aan te kunnen tonen. De afwezigheid van broedende steenuilen is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 februari tot en met 30 april geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

5.2.4.5 Vleermuizen

Wintercheck

Allereerst zal tegelijkertijd met de wintercheck voor grote roofvogelnesten, boommarter en eekhoorn in de geschikte bomen gecontroleerd worden of holtes of andere kieren aanwezig zijn die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen. Aan de hand van die controle kan bepaald worden of en waar nader onderzoek verricht moet worden voor boombewonende vleermuissoorten. Dan wordt ook duidelijk welke vleermuissoorten dit dan betreft.

Verblijfplaatsen

Het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen dient vervolgens plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat vijf veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Drie daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van minimaal 20 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden, ook met een tussenperiode van minimaal 20 dagen.

Zoals onder het kopje 'wintercheck' is beschreven is nu nog niet bekend of en voor welke boombewonende vleermuissoorten nader onderzoek nodig is. Voor gebouwbewonende soorten is dit wel bekend. Het betreft de soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Tijdens deze veldbezoeken zal gebruik worden gemaakt van een batdetector of batlogger. Dit zijn apparaten waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en vertaald in voor mensen hoorbare geluiden. Door het uitvoeren van vijf veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

Vliegroutes

Het nader onderzoek naar vliegroutes van vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat hiervoor twee veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Het eerste veldbezoek dient in de kraamperiode (half mei – half juli) plaats te vinden en het tweede minimaal acht weken later. Tijdens deze veldbezoeken wordt op strategische plekken langs bomenrijen onderzocht of vleermuizen deze als vliegroute gebruiken.

5.2.4.6 Das

Aanwezigheid van dassen in een gebied kan het beste aangetoond worden door de sporen die ze achterlaten te inventariseren. Middels één veldbezoek wordt in het plangebied en de omgeving ervan gezocht naar burchten, graafactiviteit, wissels, haar aan prikkeldraad, mestputjes, vraatsporen, etc. Deze zaken zijn in agrarisch gebied vooral te vinden langs beplantings- en bouselementen en andere lijnvormige elementen. Dit onderzoek wordt verricht van september tot en met mei. Daarbij wordt rekening gehouden met minder activiteit gedurende koudere perioden. Indien met het sporenonderzoek aanwijzingen worden gevonden die kunnen duiden op aanwezigheid van de das, maar hierover nog geen uitsluitsel geven, kunnen op deze plekken nog cameravallen geplaatst worden (BIJ12 2017g).

5.2.4.7 Kleine marters (bunzing, hermelijn, wezel)

De aanwezigheid van kleine marters kan worden vastgesteld door het gebruik van de 'struikrover'; een buis met wildcamera waarmee kleine marters kunnen worden waargenomen (zoogdiervereniging.nl). Ook kan voor het waarnemen van kleine marterachtigen een combinatie van verschillende methoden worden gebruikt. Dit zijn het gebruik van cameravallen, marterboxen, sporenbuizen en nestkasten. Wanneer onderzoek in de actieve periode (maart tot en met augustus) van de dieren wordt gedaan, dan dienen de onderzoeksinstrumenten minimaal 6 weken op de onderzoekslocatie te worden geplaatst. Buiten de actieve periode van de dieren is er minder trefkans. Daarom is dan een dubbele hoeveelheid instrumenten nodig en dient er minimaal 12 weken onderzoek te worden gedaan (Bouwens 2017).

5.2.4.8 Steenmarter

Voor de steenmarter is geen soortenstandaard opgesteld. Om aan- of afwezigheid vast te stellen wordt tijdens andere veldbezoeken in de periode van februari tot en met oktober gelet op sporen en individuen van deze soort. Ook wordt extra navraag gedaan bij gebruikers van het plangebied of omwonenden. Tenslotte kunnen op verdachte plekken nog cameravallen geplaatst worden.

5.2.4.9 Teunisbloempijlstaart

Voor deze soort bestaat geen onderzoeksprotocol. Rupsen van deze nachtvlinder-soort zijn groot en goed herkenbaar. Voorplantingsplaatsen van deze soort kunnen worden vastgesteld door het zoeken naar rupsen op de waardplant, middels twee veldbezoeken in de periode dat de rupsen aanwezig zijn. Dit is in de periode juni – september (vlinderstichting.nl).

Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes van alle te onderzoeken soorten weer.

Soortgroep	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Huismus												
Kerkuil												
Steenuil												
Wintercheck bomen												
Das												
Kleine marters												
Steenmarter												
Vleermuizen												
Teunisbloem- pijlstaart												

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied zijn verschillende houtopstanden aanwezig en als onderdeel van het plan worden mogelijk bomen of struiken hiervan geveld. Op deze velling is het beschermingsregime voor houtopstanden van de Wet natuurbescherming echter niet van toepassing, want de houtopstanden liggen binnen de grenzen van de bebouwde kom met betrekking tot de bescherming van houtopstanden van de gemeente. Zie hiervoor navolgende afbeelding.

Overigens kan voor de kap van bomen wel een kapvergunning noodzakelijk zijn in het kader van de gemeentelijke bomenverordening.

6 Conclusie

De gemeente Oude IJsselstreek is op zoek naar nieuwe woningbouwlocaties in Varsseveld. Een dergelijke geschikte locatie is Varsseveld West. De gemeente wil in dit kader in een vroeg stadium al weten welke wettelijk beschermde natuurwaarden in dit gebied aanwezig zijn, zodat hierop geanticipeerd kan worden en deze waarden ook meegenomen kunnen worden in de toekomstige situatie.

In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

6.1 Gebiedsbescherming

Uit de quick scan blijkt dat Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied liggen, waarvan het Duitse Natura 2000-gebied Klevsche Landwehr, Anholt. Issel, Feldschlagr und Regmieser Bach de dichtstbijzijnde is. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Nader onderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening is daarom noodzakelijk.

Verder blijkt uit de quick scan dat gebieden van Natuurnetwerk Nederland niet binnen het plangebied liggen. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan daarom niet in de weg.

6.2 Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg.

Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk zijn ook nestplaatsen of essentieel leefgebied hiervoor aanwezig van huis- mus, buizerd, ransuil, sperwer, wespandief, boomvalk, roek, kerkuil en steenuil. Nest- plaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krij-

gen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied van deze soorten aanwezig blijkt, dan moet nagegaan worden of hiermee rekening gehouden kan worden in de toekomstige plannen. Indien dit niet mogelijk is, en de beschermde elementen gaan verloren, dan moeten mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen of essentiële elementen hiervoor van das, bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, boommarter, eekhoorn, vleermuizen en teunisbloempijlstaart aanwezig. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen of essentiële elementen hiervoor aanwezig blijken, dan moet nagegaan worden of hiermee rekening gehouden kan worden in de toekomstige plannen. Indien dit niet mogelijk is, en de beschermde elementen gaan verloren, dan moeten mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

6.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Overigens kan voor de kap van bomen wel een kapvergunning noodzakelijk zijn in het kader van de gemeentelijke bomenverordening.

6.4 Vervolgstappen

- Laat een Aeries-berekening uitvoeren;
- Houd rekening met de zorgplicht;
- Houd rekening met broedende vogels;
- Laat nader onderzoek uitvoeren naar huismus, buizerd, ransuil, sperwer, wespensdief, boomvalk, roek, kerkuil, steenuil, das, bunzing, hermelijn, wezel, boommarter, steenmarter, eekhoorn, vleermuizen en teunisbloempijlstaart;
- Houd rekening met de gemeentelijke bomenverordening bij eventuele kap van bomen.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017c. Kennisdocument Roek *Corvus frugilegus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017d. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017e. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017f. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017g. Kennisdocument Das *Meles meles*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrictlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen onderweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2020. Vleermuisprotocol 2021.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrus, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig¹. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde

¹ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aan-schrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, ontwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Bijlage 2. Foto's van plangebied

Houtwal langs de noordoostzijde van het plangebied

Bosje grenzend aan de houtwal

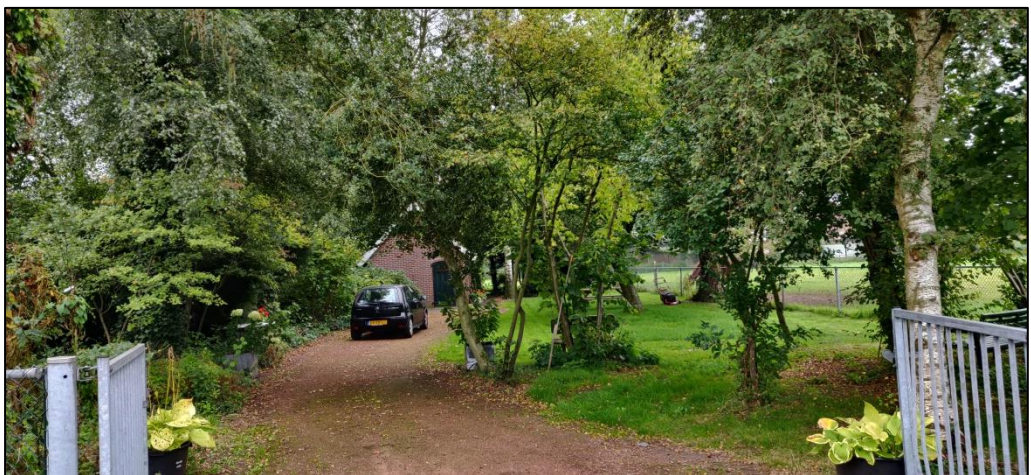
De tuin van de Doetinchemseweg 14 ligt volledig buiten het plangebied.

Rij van lindes

Vakantiehuisje met omliggende tuin

Tuin bij vakantiehuisje

Bedrijventerrein met bedrijfsbebouwing. Bezien vanuit het noorden

Achterzijde bedrijfsbebouwing op bedrijventerrein

Oude Doetinchemseweg 19, een vervallen voormalige bungalowwoning met veel bomen en struiken eromheen.

Akker met bomen. Volgens omwonenden zijn hier recentelijk dode naaldbomen gekapt.

Meidoornhaag langs een weiland en tegen de Doetinchemseweg aan

Dubbele bomenrij van zomereiken met ertussenin een grindfietspad.

Dubbele bomenrij van zomereiken op de achtergrond. Bezien vanuit het oosten.

Kleine rij zomereiken

Waterschapsbosje met ervoor één eik van de kleine rij zomereiken

Knotwilgenrij

Zomereik aan het einde van de knotwilgenrij.